

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-240

5.3.2026

Fremtind Forsikring AS

Retts hjelp

Tvist om honorar – to motparter – én eller flere tvister?

Sikrede var leieboer i en bygård og la ned et betydelig arbeid i forbindelse med at hun og de øvrige leieboerne ønsket å overta bygården på kommunal forkjøpsrett. Sikrede mente det var avtalt at hun skulle få betalt for arbeidet som ble lagt ned. Hun fikk utbetalt noe honorar, men hun mente seg berettiget til ytterligere kr 2,8 millioner. Borettslaget som ble opprettet krevde tilbakebetalt beløpet som allerede var utbetalt og bestred at sikrede hadde krav på ytterligere betaling. Sikrede tapte saken i både ting- og lagmannsrett. Parallelt reiste sikrede sak mot enkelte leieboere privat da hun mente de hadde brutt avtalen om at hun skulle få betalt. Sikrede tapte også denne saken. Sikrede hadde tidligere fått innvilget retts hjelpdekning for tvisten mot borettslaget. Hun søkte på nytt om dekning for tvisten mot privatpersonene. Foretaket avslo med henvisning til at det var å anse som samme tvist, samt at unntaket for yrke/erhverv kom til anvendelse. Sikrede var uenig og viste til at det var tvist mot ulike motparter og på ulikt grunnlag. Hun bestred også at det var tale om yrke eller arbeid og viste til at hun var journalist og i realiteten heller aldri fikk betalt for arbeidet. Nemnda kom til at kravene måtte regnes som samme tvist, og viste til at det språklig sett kun forelå ett krav, selv om det ble bestridt av to motparter.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for retts hjelp.

Sikrede var leieboer i en bygård og nedla betydelig arbeid da leieboerne ønsket å overta bygården med kommunal forkjøpsrett, og senere ved å forhandle på vegne av de forkjøpsberettigede leieboerne frem til borettslaget var i drift. Leieboerne har bekreftet skriftlig at sikrede fikk fullmakt til å utføre dette arbeidet og bli honorert for det.

Sikrede fikk utbetalt deler av sitt honorarkrav. Borettslaget fremmet deretter krav om tilbakebetaling av beløpet med henvisning til at generalforsamlingsvedtaket var ugyldig. Sikrede bestred dette og krevde også utbetalt restkravet. Sikredes krav var kr 2 812 000 med tillegg av mva.

Sikrede tapte saken mot borettslaget i tingretten og anket til lagmannsretten, hvor hun heller ikke vant frem med kravet sitt.

Sikrede tok også ut stevning mot leieboerne med krav om samme honorar, men med annet grunnlag. Sikrede anførte at de hadde opptrådt illojalt og i strid med avtalen, og dermed hindret utbetaling av avtalemessig honorar. Sikrede tapte også denne saken i tingretten, og anken til lagmannsretten ble nektet fremmet. Høyesterett avviste saken.

Sikrede fikk innvilget full retts hjelpdekning for tvisten mot borettslaget, som var den tvisten som kom opp først.

Da sikrede søkte om rettshjelpdekning for tvist mot privatpersonene, avsto foretaket å innvilge ny dekning med henvisning til at det var tale om samme tvist, samt at unntaket for tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv kom til anvendelse.

Sikrede var uenig i dette, men foretaket har opprettholdt sitt standpunkt.

Sikrede krever dekning for rettshjelp i tvisten mot leieboerne og anfører at det dreier seg om en ny tvist i forhold til tvisten mot borettslaget. Det har vært to separate rettsprosesser mot de ulike motpartene, og sakene har gått på forskjellig tidspunkt. Begge sakene gjelder honorarkrav, men saksforholdet er ulikt og tvistespørsmålene er ikke avhengig av hverandre. Den første saken gjaldt gyldigheten av et generalforsamlingsvedtak, mens den andre gjaldt avtalebrudd og brudd på lojalitetsplikten. Det er ingen årsakssammenheng mellom kravene. Ut fra momentene som vektlegges i nemndpraksis må tvist mot privatpersonene anses som en ny tvist med tanke på rettshjelpdekning.

Sikrede bestrider at tvisten har sammenheng med sikredes yrke eller erverv. Hun har ingen erfaring fra denne type arbeid, og hun arbeider til daglig som journalist. Det er ingen sammenheng mellom sikredes utdanning og det arbeidet hun utførte. Sikrede satte opp en timespris på kr 800 som er markant under det senere styreleder tok for sitt verv etter at borettslaget var kommet i ordinær drift.

Honoraret ble aldri betalt, og det har derfor i realiteten aldri vært noen inntekt fra prosjektet. Arbeidet var i praksis gratisarbeid som gikk på bekostning av egen arbeidsinntekt som journalist. Arbeidet var et kollektivt prosjekt for å realisere forkjøp og ikke et kommersielt oppdrag eller næringsvirksomhet.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at tvisten mot privatpersonene er samme tvist som den tvist det tidligere er innvilget dekning for. I alle tilfeller har tvisten sammenheng med sikredes yrke eller erverv, og den er dermed unntatt dekning. Dekning har dermed blitt innvilget ved en feil tidligere.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket

1. er ansvarlig for ny tvist;
2. kan påberope seg unntaket for yrke eller erverv.

1. Er foretaket ansvarlig for ny tvist

Sikredes forsikring angir at samlet erstatning ved hver tvist er begrenset til sikredes økonomiske interesse eller kr 100 000 og angir videre at:

En tvist ansees ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker.

I henhold til vilkårene er det ikke avgjørende om det dreier seg om forskjellige spørsmål som fremmes i flere saker. Utover dette gir ikke vilkårene noen videre veiledning for grensen mellom én eller flere tvister.

Tvistebegrepet angir forsikringstilfellet i rettshjelpforsikringen og inntreffer ifølge vilkårene når et krav blir bestridt. I dette tilfellet er det underliggende kravet sikredes krav på honorar for arbeid utført til fordel for borettslaget/leietakerne. Kravet mot borettslaget er begrunnet med et generalforsamlingsvedtak som borettslaget bestrider. Kravet mot leietakerne er begrunnet med manglende lojalitet og avtalebrudd. Det er imidlertid samme krav selv om det reises mot flere parter, og det kan da ikke være avgjørende om grunnlaget for kravet er forskjellig, jf. at det kan

være én tvist selv om saken reiser forskjellige spørsmål. Språklig sett foreligger det her et krav som blir bestridt – dvs. en tvist – selv om det bestrides av to motparter, og kravene kunne vært kumulert til behandling i én sak. Kravene må derfor regnes som samme tvist.

Nemnda peker for øvrig på at det alminnelige forsikringsrettslige utgangspunktet for grensen mellom ett og flere forsikringstilfeller er at alle tap som følge av samme forsikringstilfelle, skal henføres til dette forsikringstilfellet. I rettshjelpforsikring er det tvisten som utgjør forsikringstilfellet, og alle krav som kan tilbakeføres til samme innledende sak må dermed i utgangspunktet regnes som del av samme tvist, jf. bl.a. FinKN 2024-1143, 2019-472 og 2019-816.

I dette tilfellet er det årsakssammenheng mellom de to tvistene i den forstand at om sikrede hadde vunnet saken mot borettslaget og fått utbetalt sitt salærkrav, ville hun ikke ha noe krav mot de enkelte leieboerne. Det siste kravet er dermed en direkte følge av at det første kravet ikke førte frem. Også alminnelige årsaksbetraktninger tilsier derfor at det dreier seg om samme tvist.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).